

Γέρων Ιερώνυμος Σιμωνοπετρίτης (1871 - 6 Ιανουαρίου 1957)

/ [Αγιορείτικα](#)

Γράφει ο Αλέκος Χριστοδούλου, Θεολόγος

1. Παιδική ηλικία 1871-1888

Ο Γέρων Ιερώνυμος γεννήθηκε στο χωριό Ρεΐζ- Δερέ της επαρχίας Κρήνης Μικράς Ασίας το 1871 από φτωχούς και ευσεβείς γονείς, τον Νικόλαο Διακογιώργη και την Μαρία.

Το χωριό του ήταν καθαρά χριστιανικό και βρισκόταν πέντε χιλιόμετρα βορειοανατολικά από τ' Αλάτσατα και δυόμιση χιλιόμετρα από τη θάλασσα. Οι περισσότεροι κάτοικοι ήσαν γεωργοί και αμπελουργοί και προέρχονταν από την Κρήτη και την Πελοπόννησο.

Στη βάπτισή του έλαβε το όνομα Ιωάννης. Όταν πήγε στο σχολείο ήταν καλός μαθητής, ξεπερνούσε στην οξύ-νοια και φρόνηση τους συμμαθητές του, αφού για ένα μικρό διάστημα ο δάσκαλός του τον έστειλε να κάνει τον δάσκαλο σε κοντινή κωμόπολη, μόλις είχε τελειώσει το Δημοτικό.

Η εκκλησία του χωριού έγινε κέντρο της ζωής του. Εκεί εύρισκε ό,τι ζητούσε η

ψυχή του. Τη χαρά και την ευλογία του Θεού, που χυνόταν πάνω του με τα μυστήρια, τις προσευχές, τις διακονίες. Αγαπούσε τις ιερές ακολουθίες, τους ιερείς, τους ψάλτες, τις αγρυπνίες, τα εξωκκλήσια. Βοηθούσε στο ψαλτήρι τους ιεροψάλτες και στο άγιο βήμα τους ιερείς. Από μικρός έδειχνε μεγάλος με τη σιωπή, τη σοβαρότητα και την ευλάβειά του.

Τέκνο φτωχών, από μικρός δοκίμασε την φτώχεια, που αργότερα, ως μοναχός, θεληματικά θ' ακολουθούσε πιστά. Πολύ λίγα γνωρίζουμε για τη ζωή της μικρής του ηλικίας. Η μητέρα του άφησε πάνω του ζωντανά αποτυπώματα της αγάπης της. Από αυτήν πρωτάκουσε τους βίους των αγίων, έμαθε να νηστεύει, να προσεύχεται, ν' αγαπά τον Θεό. Οι άγιοι νωρίς έγιναν φίλοι του. Όλο και περισσότερο τον έχαναν οι δικοί του, γνώριζαν όμως ότι θα τον βρουν στα εξωκκλήσια. Δύο φορές τον θεράπευσε ο Άγιος Δημήτριος. Μια όταν είχε φοβερούς πόνους στα πόδια και δεύτερη φορά όταν είχε ανεμοβλογιά. Και τις δύο φορές παρέμεινε 40 μέρες μέσα στο ναό του Αγίου νηστεύοντας.

Ένα βράδυ τον άκουσε η αδελφή του να λέει τους Χαιρετισμούς της Παναγίας. Το πρωί τον ρώτησε· «Ξέρεις τους Χαιρετισμούς; Όχι», της απάντησε. «Ε, τότε ευκαιρία να τους μάθεις», του είπε εκείνη. «Από επτά ετών γνώριζα τους Χαιρετισμούς απ' έξω», συνήθιζε να λέει αργότερα ο Γέροντας.

Η μεγάλη πίστη της μητέρας του φανερώθηκε πριν από τα τέλη της, όταν φόρεσε το μοναχικό σχήμα, που από μικρή αγαπούσε· μετονομάστηκε Μελάνη. Ο αδελφός του έγινε μοναχός με τ' όνομα Μάξιμος· και οι τρεις αδελφές του μοναχές, Μαγδαληνή, Μελάνη και Κασσιανή. Οι δύο ήσαν έγγαμες πριν. Επίσης συγγενείς του ασπάστηκαν το αγγελικό σχήμα στο Άγιον Όρος και άλλοι σε Κοινόβια της Ελλάδος.

Σε ηλικία δώδεκα ετών πηγαίνει στη Χίο, στον περίφημο διακριτικό Γέροντα άγιο Παρθένιο, μαζί με άλλους τρεις νέους. Ο Γέρων ήταν σκυφτός και καλυμμένος όλος, ώστε να μη φαίνεται καθόλου ούτε η σάρκα του προσώπου και των χεριών του. Ζούσε σε σπήλαιο, δίπλα από μοναστήρι του οποίου ήταν κτίτορας, με μεγάλη άσκηση. Τους υποδέχτηκε καλώντας τους με τα ονόματά τους, παρ' ότι πρώτη φορά τους έβλεπε. Στον καθένα είπε το τί δρόμο θ' ακολουθήσει. Στον Ιωάννη με χαρά ανέφερε τη μοναχική του τελείωση.

Θα γράψει ο π. Ιερώνυμος αργότερα· «Κατά την εφηβική μου ηλικία σκεφτόμουν πώς θα μπορούσα να ευαρεστήσω τον Κύριο. Διάλεξα την καλή και θεάρεστη ζωή των μοναχών διότι αυτή ταιριάζει περισσότερο σ' αυτόν που με ευλάβεια και υπακοή ακολουθεί τον Κύριο, ο οποίος λέει: «Δεύτε προς με πάντες οι κοπιώντες και πεφορτισμένοι καγώ αναπαύσω υμάς». Και αφού πήρα την πατρική ευλογία και ευχή των γονέων και φυσικά τον Σταυρό του Κυρίου ως όπλο ακαταμάχητο, πήγα

στο Άγιον Όρος του Άθω ως περισσότερο κατάλληλο και σύμφωνο στον θεοφιλή σκοπό και απόφασή μου».

Ο πατέρας του τού ευχήθηκε: «Να πας και να μη ξανάρθεις». Και αυτό το είπε γιατί μερικοί συνήθιζαν μετά από λίγο να επιστρέφουν στις πατρίδες τους. Ήθελε αυστηρό ο πατέρας τον γιό του.

1. Ο Γέρων Ιερώνυμος μοναχός στο Άγιον Όρος. 1888-1920

Ο μικρός Ιωάννης φθάνοντας στο Άγιον Όρος κάνει τον σταυρό του και ευχαριστεί την Παναγία. Εδώ η αγάπη του για την Παναγία θα μεγαλώσει και μέχρι να κοιμηθεί θα δακρύζει λέγοντας ή ακούοντας το όνομά της. Την εποχή που ήρθε, ο Άθωνας έχει πάνω από δέκα χιλιάδες μοναχούς. Δοξολογώντας τον Θεό, εισέρχεται στο μυρωμένο χώρο, περνά την πύλη της Μονής της Σιμωνόπετρας, ο δεκαεφτάχρονος Ιωάννης για να μιμηθεί τα άγια κατορθώματα των αγίων του Θεού, στις 3 Οκτωβρίου 1888, και στις 28 γράφεται στο δοκιμολόγιο.

Όπως γράφει ο ίδιος: «έγινα δεκτός από τον Καθηγούμενο σεβάσμιο γέροντα αείμνηστο Αρχιμανδρίτη Νεόφυτο που καταγόταν από τα Αλάτσατα της Ερυθραίας,... και κατατάχθηκα ως δόκιμος, εξυπηρετώντας κατά κανόνα κάθε διακονία που μου ανέθεταν».

Η ζωή που αρχίζει είναι αυτή που έζησαν χιλιάδες μοναχοί πριν από αυτόν. Ζωή ποτισμένη από τη μνήμη του Θεού, μυστική, με καθημερινές πολύωρες ακολουθίες, συχνές αγρυπνίες, τακτικές νηστείες. Τον κανόνα, το διακόνημα, την εξομολόγηση, τη θεία κοινωνία. Και μέσα σε όλα αυτά τα καθημερινά συνεχίζει τη ζωή που είχε αρχίσει στην πατρίδα του απορρίπτοντας τα περιττά. Αρχίζει να μελετά, τη Γραφή, τους ασκητικούς Πατέρες, τα συναξάρια, βρέχοντας με δάκρυα τις σελίδες τους.

Ένα από τα πρώτα διακονήματά του ήταν του κονακτζή στο αντιπροσωπείο της Μονής στις Καρυές ως βοηθός του αντιπροσώπου. Μετά από δύομιση χρόνια επιστρέφει λόγω ασθενείας στο μοναστήρι. Στέλλεται μικρό χρονικό διάστημα στη Δάφνη και για λίγους μήνες με το διακόνημα του κελλάρη στα μετόχια της Λήμνου. Η υπακοή στους υπευθύνους της Μονής μαρτυρεί την ταπείνωσή του.

Μετά από τεσσεράμισι χρόνια δοκιμασίας, την Κυριακή των Βαΐων του 1893, γίνεται μεγαλόσχημος μοναχός παίρνοντας το όνομα Ιερώνυμος. Τιμά την 15η Ιουνίου ιδιαίτερα τον άγιο και προστάτη του. Μετά την κουρά του νέοι μεγαλύτεροι αγώνες αρχίζουν. Γράφει Γέροντας γι' αυτόν: «Περισσότερο πετρέλαιο είχε κάψει στις αναγνώσεις που έκανε, παρά το νερό που είχε πιει. Ήταν πάντοτε σιωπηλός διότι είχε την εσωτερική νήψη. Πολλές φορές, όταν ήτο μόνος του, τα δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια του ποτάμι. Ουδέποτε πλησίασε στην φωτιά,

αν κι έκανε τόσο πολύ κρύο. Ουδέποτε έδωσε ανάπαυση στο σώμα του, αλλά καθήμενος έπαιρνε λίγο ύπνο. Και δεν μπορεί γλώσσα ανθρώπινη να διηγηθεί την ακτημοσύνη του. Αυτός ο μοναχός ήταν το στήριγμα της Μονής. Και σύμβουλος έστω και στην παραμικρή υπόθεση. Αυτόν τον άνθρωπο, που ήταν γεμάτος ταπεινοφροσύνη, τον είχε καύχημα η Μονή».

Σεβόμενοι τον αγώνα του π. Ίερωνύμου αρχίζουν να τον πλησιάζουν οι αδελφοί όλο και περισσότερο. Σ' αυτόν στέλνουν τους δοκίμους να τους εισαγάγει στο μοναχικό πνεύμα. Με πολλή διάκριση τους ομιλεί. Γράφει μακαριστός Γέροντας, τότε δόκιμος, τί του έλεγε ο π. Ιερώνυμος: «Ήρθες να γίνεις καλόγερος; Το σκέφθηκες καλά; Η καλογερική ζωή είναι για τους αγνούς ένα τριανταφυλλάκι... Όταν τελειώνεις τις υπηρεσίες, που σου έχουν αναθέσει, να πηγαίνεις στο δωμάτιό σου, και να κάθεται στο σκαμνί σου. Εκεί με το θέλημά σου θα έχεις την αυτομεμψία, και θα σκεπτείς ότι δεν υπάρχει κανένας άνθρωπος για σένα, παρά μόνον ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, που πήρε την αμαρτία όλου του ανθρώπινου γένους. Κατόπιν θα ανοίξεις τον αόρατο πόλεμο. Όταν προφέρουμε το γλυκύτατο όνομα του Δεσπότη Χριστού, να προσέχεις απ' όλα τα μέρη των αισθήσεων, που δοξολογούν τον Θεό, να μην έρθει κανείς δεξιός διάβολος και με την οίηση ή υπερηφάνεια σε βγάλει από την αγάπη του Κυρίου».

Ο νέος μοναχός Ιερώνυμος γίνεται γραμματέας της Μονής, διακόνημα που διατήρησε και ως ηγούμενος. Μετά του αναθέτουν το δύσκολο έργο του αντιπροσώπου για όλες τις εξωτερικές υποθέσεις της Μονής. Αναγκάζεται τακτικά να βγαίνει από το Άγιον Όρος για να συναντήσει διάφορα πρόσωπα και να φέρει εις πέρας τις διάφορες υποθέσεις. Από νωρίς του ανατίθενται υπεύθυνες και κοπιώδεις αποστολές στα μετόχια. Δίχως καμιά ποτέ επιφύλαξη, με παραδειγματική υπακοή, ανταποκρίνεται στα αιτήματα των προϊσταμένων του, περνάει μεγάλα χρονικά διαστήματα εκτός Μονής, απασχολείται με θέματα οικονομικά και διοικητικά, αλλά δεν χάνει ούτε για μια στιγμή την αίσθηση της μοναχικής του κλήσεως ή την ανάγκη της εσωτερικής επικοινωνίας του με τον Θεό.

Ο σεβασμός, η ευγένεια και η τέλεια υπακοή του στην Μονή και στους προϊσταμένους του τον ακολουθούν μέχρι τα βαθιά γεράματα. Η μεγάλη προκοπή του στο Μοναστήρι, η επιτυχής διεκπεραίωση των διακονημάτων που του ανατίθενται και κυρίως η σεμνότητα, η πραότητα, και η εν γένει αρετή του τον κάνουν αφ' ενός μεν πολύ αγαπητό και σεβαστό, αφ' ετέρου δε, όπως συνήθως συμβαίνει σε αυτές τις περιπτώσεις, αντικείμενο ζηλοφθονίας και μικροπρέπειας. Απάντησή του είναι πάντοτε η σιωπή και η ανεξικακία.

Στο μοναστήρι βράδια ολόκληρα βλέπανε τη λάμπα του αναμμένη. Διηγούνται

παλαιοί πατέρες πως ποτέ δεν τον είδαν ξαπλωμένο. Όποια ώρα να πήγαινες θα τον έβρισκες όρθιο ή στην καρέκλα. Στην καρέκλα κοιμότανε. Ο πολύς ύπνος λιγοστεύει την αγάπη στον Θεό. Το πρωί τον βλέπανε στην ακολουθία, να γέρνει από το στασίδι του, ή να ψάλλει, να διαβάζει, να κανοναρχεί. Αναφέρει Γέροντας· «Μας έλεγχε, πήγαινα στα πίσω στασίδια να μην τον βλέπω, γιατί ντρεπόμουν τον εαυτό μου». Και στη νηστεία ήταν μεγάλος βιαστής. Ποτέ δεν έφαγε τίποτε έξω από την κοινοβιακή τράπεζα. Ποτέ δεν έλειψε, όσο ήταν στο μοναστήρι, από την καθημε-ρινή ακολουθία. Και το φαγητό στην τράπεζα δεν το έτρωγε όλο. Συνήθιζε να βάζει ανάγνωση και να τρώει μετά για να κρύβεται. Επιστρέφοντας απ' τον κόσμο έκανε πολλές ημέρες να φάει λάδι για ν' αναπληρώσει κάποια παραμικρή του κατάλυση, διηγείται ο παπα-Ευ-θύμιος. Και πόσοι οι άγνωστοι και μυστικοί του αγώνες...

Επιστρέφοντας από τα ταξίδια του δεν σταματούσε την εργασία. Έγραφε στη γραμματεία, στο κελλί του, ταξινομούσε τη βιβλιοθήκη, το αρχείο, μελετούσε. Διακονούσε στο ναό, βοηθούσε στις κοινές εργασίες. Καμιά διακονία δεν θεωρούσε ταπεινωτική και γι' αυτό τον ύψωσε ο Θεός.

Το 1910 για ένα εξάμηνο περίπου, βρίσκεται στην Αθήνα, στο μετόχι της Αναλήψεως, ως παροικονόμος. Με επιστολές του προσπάθησε να πείσει τη Μονή να μην πωλήσει το μετόχι. Οι προβλέψεις του για την μελλοντική του άνθηση επαληθεύτηκαν σύντομα. Εδώ γίνεται η πρώτη γνωριμία του με τους ευσεβείς εκκλησιαζομένους του ναού, που αργότερα θα αναπτυχθεί και θα δώσει καρπούς.

Το 1911 επιστρέφοντας στο Άγιον Όρος σώζεται από ναυάγιο. Σε επιστολή του τη σωτηρία του αποδίδει στο έργο της θείας προνοίας.

Εκείνο που πολύ τον στηρίζει είναι η σχέση κοινωνίας που αναπτύσσει με τους αγίους της Εκκλησίας. Την σχέση του με τον Άγιο Δημήτριο και την θεραπεία του από αυτόν την είδαμε. Είχε όμως και ιδιαίτερη αγάπη στον Άγιο Ιωάννη τον Θεολόγο. Από μικρός έπασχε από κήλη. Οικονομούσε τον εαυτόν του αν και δυσκολευόταν πολύ. Όπως γράφει «εθεράπευθην όλως ανεπαίσθητως και άνευ φαρμάκων ή εγχειρίσεως». Κατά την αγρυπνία της εορτής του Αγίου Ιωάννου στις 26 Σεπτεμβρίου συνέβη η θεραπεία του. «Αφού έκανα τον σταυρό μου και παρακάλεσα τον Άγιο μπήκα στο στασίδιο και άρχισα να ψάλλω το Κύριε εκέκραξα. Την ίδια στιγμή αισθάνθηκα την κήλη να εξαφανίζεται και από τότε να μη με ενοχλεί. Θεραπεύθηκα θαυματουργικά με την επίκληση του Αγίου Θεολόγου, του οποίου την θαυματουργική χάρη και βοήθεια ομολογώ με χαρά δοξάζοντας τον Θεό που είναι θαυμαστός στους αγίους του. Η θεραπεία μου έγινε το 1897». Ο Άγιος τον επισκέφθηκε πάλι σε μια άλλη αγρυπνία του και τον απάλλαξε από τους έντονους ακάθαρτους λογισμούς και από τότε δεν ενοχλήθηκε από το πάθος αυτό και από τέτοιους λογισμούς.

Η αγάπη του προς τους αγίους ήταν τόση ώστε ευδόκησε ο Θεός και γνώρισε, όπως προαναφέραμε, λίγο πριν από την κοίμησή του τον ασκητικότατο όσιο Παρθένιο της Χίου, συνδέθηκε δε με προσωπική φιλία με τον άγιο Νεκτάριο, τον άγιο Σάββα τον Νέο της Καλύμνου και τον άγιο Νικόλαο Πλανά.

Αυτή η έντονη αγιοφιλία του βρήκε έκφραση ποιητική μέσα από το χάρισμα που του έδωσε ο Θεός να ψάλλει και να υμνογραφεί. Έτσι αμέσως μετά την μοναχική κουρά του, το 1893, σε ηλικία 22 ετών, γράφει «οκτώ κανόνες κατ' ήχον του οσίου και θεοφόρου πατρός ημών Σίμωνος του Μυροβλύτου» αναπληρώνοντας αυτούς που κάηκαν κατά την πυρκαϊά του 1891. Το 1896, συνθέτει παρακλητικό κανόνα στους αγίους της Μονής, Σίμωνα τον Μυροβλύτη και Μαρία την Μαγδαληνή, που εκδίδει αργότερα, το 1924, μαζί με τις ασματικές ακολουθίες τους και τους οκτώ κανόνες του οσίου Σίμωνος.

Το 1902 γράφει και μελοποιεί ακολουθία του οσίου Εφραίμ του Σύρου και συμπληρώνει διάφορες άλλες ελλειπίες, μεταξύ των οποίων και τις ακολουθίες των αγίων Νεοφύτου και Ιωαννικίου, των οποίων τα ονόματα έφεραν οι γεροντάδες του, του αγίου Σωφρονίου, των 99 Οσίων των εν Κρήτη, του αγίου Ιερωνύμου και της αγίας Μαρίας της Μαγδαληνής.

Την υμνογραφική του δοξολογία συνεχίζει όντας σε εξορία με παρακλητικό κανόνα στον Μέγα Αντώνιο, Χαιρετισμούς στους αγίους Μηνά, Βίκτωρα και Βικέντιο, Πάυλο, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, Σέργιο και Βάκχο, συμπληρώματα σε ακολουθίες άλλων αγίων που τα τίμια λείψανά τους θησαυρίζονται στην Σιμωνόπετρα, ικετηρίους και προσευχητικούς στίχους στον Κύριο, την Παναγία και διαφόρους αγίους και κυρίως με την ανελλιπή καρδιακή συμμετοχή του στις καθημερινές ακολουθίες και την αδιάλειπτη προσευχή. Πολλά από τα έργα του μένουν άγνωστα και διασκορπισμένα.

Τον Φεβρουάριο του 1914 τον τιμούν ψηφίζοντάς τον Προϊστάμενο και μέλος της Γεροντίας παρά τις αντιρρήσεις του. Μέσα σ' όλους τους κόπους και τα ταξίδια δεν λησμονούσε τα μοναχικά του καθήκοντα. Με το κομποσχοίνι στο δρόμο, στην πρύμνη, στο τραίνο.

Στη βαριά ασθένεια του Ηγουμένου Ιωαννίκιου πρώτος συμπαραστάτης ήταν ο π. Ιερώνυμος. Στις 7 Δεκεμβρίου 1919 κλείνει τα μάτια του δεύτερου Γέροντά του, του οποίου τελευταία επιθυμία ήταν να αναλάβει την ηγουμενία το αγαπητό και άξιο τέκνο του, ο π. Ιερώνυμος. Αξίζει να τονισθεί ότι στην ζωή του ποτέ δεν εζήτησε ούτε πολύ περισσότερο διεκδίκησε κάτι. Πάντοτε περίμενε υπομονετικά και αρνιόταν κάθε τιμή και διάκριση. Πολλά χρόνια τον παρακαλούσαν να γίνει ιερέας δίχως να δέχεται.

2. Ο Γέροντας Ιερώνυμος Ηγούμενος της Μονής. 1920-1931.

Στο πρακτικό της 2ας Ιανουαρίου 1920 προτείνεται ως υποψήφιος ηγούμενος. Τον ίδιο χρόνο ο Μητροπολίτης Κασσανδρείας Ειρηναίος τον χειροτονεί διάκονο στις 11 Απριλίου και πρεσβύτερο στις 12 χειροθετώντας τον αρχιμανδρίτη και πνευματικό. Στις 18 Απριλίου, Κυριακή των Μυροφόρων, του παραδίδουν την ηγουμενική ράβδο με ομόφωνη απόφαση των πατέρων.

Στους πρώτους μήνες της ηγουμενίας του εξέρχεται της μονής και πάλι για ανάγκες της. Φθάνοντας με το πλοίο στον Πειραιά, αντί να πάει στο μετόχι της Αναλήψεως, που ήταν ο προορισμός του, κατευθύνεται με άλλο πλοίο στην Αίγινα. Εκεί συναντά ασθενή τον άγιο Νεκτάριο, με τον οποίο είχε γνωριστεί από την πρώτη επίσκεψη του αγίου στη μονή τους, το 1898. Από τότε αναπτύχθηκε πνευματικός σύνδεσμος που ανανεωνόταν με τις επισκέψεις του Γ. Ιερωνύμου στην Αθήνα.

Είναι παραμονή της Αγίας Τριάδος και πανηγυρίζει η εκεί μονή. Ο άγιος, κλινήρης, αδυνατεί να χοροστατήσει στην αγρυπνία. Οι μοναχές τον ρωτούν αν θα σημάνουν τις καμπάνες. Λέει· «Σημάνετε και ο παπάς έρχεται». Καθώς σήμαιναν, ο Γ. Ιερώνυμος έμπαινε στη μονή. «Δεν σας είπα πως έρχεται ο παπάς και μάλιστα ηγούμενος αγιορείτης», τους είπε ο άγιος. Μετά την αγρυπνία ζήτησε ο άγιος από τον Γ. Ιερώνυμο να περάσει απ' όλα τα κελλιά των μοναχών να τα ευλογήσει. Κι εκείνος μπροστά στον αρχιερέα του Θεού δεν θέλησε να υπακούσει κι έφυγε κρυφά. Όταν αργότερα το διηγείτο, δακρύζοντας έλεγε- «Ποιός ήμουν εγώ μπρο-στά σε έναν άγιο...». Την παράκληση όμως του αγίου την θυμόταν πάντοτε και τρεις ημέρες προ της κοιμήσεώς του, το 1957, πήγε κι ευλόγησε τα κελλιά των μοναχών.

Ένα μήνα πριν κοιμηθεί ο άγιος Νεκτάριος, αξιώθηκε να τον επισκεφθεί και στο νοσοκομείο, κατά την ημέρα της ονομαστικής του εορτής, στις 11 Οκτωβρίου 1920.

Τον Αύγουστο του 1921 η Ιερά Κοινότητα τον διορίζει μέλος πεντάριθμης επιτροπής για την πρώτη σύνταξη του καταστατικού χάρτη του Αγίου Όρους.

Τα διοικητικά καθήκοντα και η ανάληψη τόσων ευθυνών δεν τον εμποδίζουν να μη δώσει πολλές απ' τις ώρες του στη διακονία των αδελφών. Γίνεται συνδιακονητής των μοναχών. Συναντάται χαράματα στη ζύμη του φούρνου, το χειμώνα να μαζεύει κι αυτός τα χιόνια απ' τις αυλές, στους κήπους τ' απογεύματα, τις νύχτες να πλένει τα ρούχα του. Έδινε έτσι το παράδειγμα της ταπεινώσεως και της εργατικότητας. Ο Γέροντάς του ηγούμενος, παλαιότερα, έτσι τον είχε διδάξει, πρώτος των διακονητών να είναι.

Αλλά και οι μεγάλοι και μυστικοί μοναχικοί του αγώνες συνεχίζονται. Δεν παύει να κοιμάται λίγο, στην καρέκλα ή στον καναπέ, μ' ένα μαξιλάρι στην πλάτη.

Διηγούνται παλαιοί Σιμωνοπετρίτες πως ποτέ δεν βρέθηκε η πόρτα του ηγουμενείου κλειστή, ό,τι ώρα και να πήγαινες σε περίμενε, θα μελετούσε ή θα έγραψε. Συνεχίζει να είναι το ίδιο απλός, ταπεινός, καταδεκτικός, ευγενής, ασκητικός, διακριτικός, αφανής και υποχωρητικός, όπως πρώτα. Η ηγουμενία του διακρίνεται από πνευματική καρποφορία, λιτότητα, φιλοξενία και ελεημοσύνη, εργατικότητα, επιμέλεια, και εμπιστοσύνη στην πρόνοια του Θεού.

Το 1924 γίνεται η ημερολογιακή μεταρρύθμιση και στην εορτή του Ευαγγελισμού λειτουργεί για πρώτη φορά με το νέο ημερολόγιο στο Μετόχι της Αναλήψεως. Αυτό γεννά έντονη αντίδραση στην Μονή, ώστε, όταν επιστρέφει, να του απαγορευθεί από μια ομάδα μοναχών η είσοδος στον ναό για έξι μήνες. Αυτός ήρεμα υπομένει χωρίς να υποχωρεί στις θέσεις του.

Η ζωή του όλη ήταν ένα συνεχόμενο μαρτύριο. Αλλά και όλη του η βιοτή, η γνήσια στάση του, οι λίγες απαντήσεις του, η αξιοπρεπέστατη θέση που έπαιρνε απέναντι των κατηγορών του, η σιωπή του και η αφοσίωσή του στο θέλημα του Θεού και η μετά από καιρό απόδειξη της αλήθειας μαρτυρούν πως βάδιζε τον δρόμο του σταυρωθέντος Κυρίου και πατούσε στα ίχνη των τόσων παρεξηγημένων και συκοφαντημένων αγίων.

Το ημερολογιακό θέμα αφ' ενός, που οφείλετο στον αδιάκριτο ζήλο ορισμένων, και ο έντονος τοπικισμός αφ' ετέρου, που με κανένα τρόπο δεν ήθελε μοναχούς από άλλα μέρη πλην της δικής τους περιοχής, της Μικράς Ασίας, όπως επίσης η αφιλοχρηματία και ελεημοσύνη του γέροντα και κυρίως η ακατανόητη για τους πατέρες πνευματική του ζωή, τον κατέστησαν «βαρύν και βλεπόμενον» (Σοφ. Σολ. Β' 14) με αποτέλεσμα, ύστερα από μια ενδεκαετή ηγουμενική περιπέτεια, να συκοφαντείται μέσα από το μοναστήρι του για οικονομική κακοδιαχείριση, και με απόφαση της Ιεράς Κοινότητος, στα τέλη του Ιουνίου του 1931, να εξορίζεται για έξι μήνες στην Ι. Μονή Κουτλουμουσίου. Οι πατέρες της Μονής του συμπεριφέρονται με απεριόριστη αγάπη και τον αναγνωρίζουν ως άγιο. Εκείνος ομολογεί πως υποφέρει για τις αμαρτίες του. Η εξορία του και στη συνέχεια η αποστολή του στην Αθήνα θα γίνει αιτία σωτηρίας πολλών ψυχών.

Η Ιερά Κοινότητα εμμέσως αναγνωρίζοντας την αθωότητά του διακόπτει την εξορία του και στους τέσσερις μήνες τον αποστέλλει στο Μετόχι της «Αναλήψεως» στην Αθήνα. Η άδικη τιμωρία του οδηγεί στον κατά Θεόν δοξασμό του· στην φανέρωση και αξιοποίηση των ταλάντων του, στο ξεδίπλωμα των αρετών και της χάριτός του. Εκεί πλέον κάνει την δεύτερη μεγάλη αποταγή του. Ζει για 26 ολόκληρα χρόνια, από 60 μέχρι 86 ετών, ως αγιορείτης εκτός Αγίου Όρους, χωρίς ποτέ ξανά να επιστρέψει σε αυτό. Κάνει τον τόπο της εξορίας του χώρο της διακονίας του και μεταφέρει το γνήσιο Άγιον Όρος στον λόφο της «Αναλήψεως», γίνεται ο ίδιος όρος άγιο στο οποίο οι άλλοι προσέρχονται.

Το 1937, μετά από παραίτηση του ηγουμένου Καισαρίου, του ξαναπροτείνουν οι προϊστάμενοι της Μονής την ηγουμενεία. Με σεβασμό, αγάπη, ταπείνωση και αξιοπρέπεια αρνείται να αναλάβει θεωρώντας ότι οι δυνάμεις του είναι ανεπαρκείς. Σε επιστολή του γράφει: «Και την μεν Ιεράν ημών Μετάνοιαν ουδόλως θα ωφελήσω, εμέ δε τα μέγιστα θα ζημιώσω, μη δυνάμενος να αντεπεξέλθω κατά το χρέος μου και καθήκον προς όσα η θέσις και η μεγάλη τω όντι διακονία απαιτεί και προσεπιβάλλεται εις τον αναδεχόμενον το πράγμα».

3. Ο Γέροντας Ιερώνυμος στο Μετόχι της «Αναλήψεως» 1931-1957.

Η Αθήνα του 1931 είναι μια πόλη με χαμηλή στάθμη πνευματικής ζωής. Οι Πατέρες της Εκκλησίας σχεδόν άγνωστοι. Ο μοναχισμός θεωρείται ως η παλιά δόξα της Εκκλησίας που δεν χρειάζεται σήμερα. Η πόλη είναι γεμάτη φτωχούς. Φτώχεια κληρονομική, από ορφάνια, τους πολέμους, την προσφυγιά. Στο συνοικισμό του Βύρωνος που βρίσκεται το μετόχι της Αναλήψεως, κατοικούν Μικρασιάτες πρόσφυγες που διατηρούν ακόμη την αγνή λαϊκή ευσέβεια και που τον δέχτηκαν με χαρά σαν απεσταλμένο του Θεού.

Μέχρι τέλους της ζωής του δεν τον άφησαν οι ασθένειες- πυρετοί συνεχείς, πονοκέφαλοι, αδυναμία, υπερκόπωση, βρογχικά, ασθένειες του αίματος. Όταν κοιμήθηκε το σώμα του ήταν γεμάτο καρκινώματα. Ποτέ δεν έλεγε πως πονάει. Στην επιμονή και στην αγάπη των γιατρών παίρνει φάρμακα. Μια μέρα δεν δέχτηκε να πάρει τα φάρμακά του λέγοντας: «Όχι σήμερα, είναι των Αγίων Αναργύρων και είναι ιατροί». Μετά την κοίμησή του βρήκαν στο ερμάρι του πολλά αχρησιμοποίητα φάρμακα. Οι πιέσεις των γιατρών δεν τον άφηναν να παραδεχθεί την ανάγκη και να δώσει στη σάρκα αυτό που απαιτούσε. Ο εκούσιος και ακούσιος πόνος αποτελεί άσκηση, που είναι μέσο αγιασμού, απόδειξη παραδόσεως στον Θεό.

Δεν τον άφησαν όμως ποτέ και οι ποικίλοι πειρασμοί. «Είναι απαραίτητοι, έλεγε, σαν την αναπνοή μας. Κύματα θαλάσσης είναι οι πειρασμοί, χωρίς κύματα θάλασσα δεν ταξιδεύεται και χωρίς πειρασμούς άνθρωπος δεν σώζεται». Η πείρα του τού έδινε την άνεση να μιλά στα τέκνα του για την μεγάλη ωφέλεια των πειρασμών, που κουράζουν μόνο τους σαρκικούς ανθρώπους.

Υπόμενε τους πάντες στοργικά. Αντί να στενοχωριέται ο Γέροντας, όταν κάποιος τον ενοχλούσε, είχαν μεγάλη στεναχώρια τα πνευματικά του τέκνα, που τους έλεγε: «Ησυχάζετε, παρ' όλα αυτά με αγαπάει».

Το 1949 η μονή του, ύστερα από συκοφαντικές καταγγελίες, σκέπτεται να τον ανακαλέσει. Κυρίως τον κατηγορούν πως «μεγάλα ποσά καταναλίσκονται ασκόπως». Η αγάπη των τέκνων του δεν άφησε να πραγματοποιηθεί η ανάκλησή του. Με πολλές και θερμότατες επιστολές προς την μονή του φανερώνουν τον σεβασμό και την αγάπη τους.

Η ανάκληση δεν έγινε, αλλά πάρθηκαν αποφάσεις δεσμευτικές για την άνετη πορεία του πνευματικού του έργου. Όλα τα υπέμεινε, με την ταπείνωση που τον διέκρινε, δίχως συζητήσεις και αντιρρήσεις, αλλά όχι και χωρίς πόνο. Είχε όλος παραδοθεί στον Θεό και μόνο σ' Αυτόν απέβλεπε. Ούτε οι έπαινοι του έδιναν χαρά, ούτε οι κατηγορίες λύπη.

Οι πρώτοι του επισκέπτες είναι κυρίως οι απλοί κάτοικοι της γύρω περιοχής. Η αγάπη του τον έκανε ξακουστό, ώστε σε λίγο να μην άδειαζε ποτέ ο πάγκος, έξω από το εξομολογητήριό του, από κόσμο, που ώρες περίμενε υπομονετικά τη σειρά του. Κόσμος πολύς ερχόταν να του εμπιστευτεί τους πόνους του. Όσο αυστηρός ήταν για τον εαυτό του, τόσο επιεικής ήταν για τους άλλους. Ο π. Ιερώνυμος αναδείχτηκε, κυρίως, πνευματικός πατήρ ενός μεγάλου πλήθους πληγωμένου από την αμαρτία. Στάθηκε φιλό-στοργος ιατρός, επιμελητής ψυχών άριστος, φίλος που συμπονούσε στις ήττες και συνευφραίνόταν στη χαρά της νίκης, διακριτικός οδηγός, προσεκτικός σύμβουλος, ακάματος, ήρεμος και γλυκός.

Τα πρώτα χρόνια εξομολογούσε όρθιος. Αρχιζε μετά τη λειτουργία και τελείωνε πολλές φορές τα μεσάνυχτα. Συχνά, για να κερδίσει χρόνο, έτρωγε ή διάβαζε επιστο-λές και εξομολογούσε. Οι απαντήσεις του κάθε φορά έδειχναν όμως πόσο πρόσεχε. Δεν βιαζότανε ποτέ, παρά το ότι πολλοί τον περίμεναν. Ακόμη κι όταν ήταν άρρωστος. «Λέγετε, έλεγε, αφήστε τους άλλους να περιμένουν. Εγώ εσάς θέλω να ακούσω».

Έβλεπε τις ψυχές σαν ανοιχτό βιβλίο. Είχε καταπλη-κτική γνώση της ανθρώπινης ψυχής. Σπανίως έκανε ερωτήσεις στους εξομολογούμενους. Όταν τον ρωτούσαν γιατί δεν τους βοηθάει με ερωτή-σεις, τους απαντούσε: «Δεν θέλω να σας βάλω σε αμαρτίες που δεν σκεφθήκατε. Ο καθένας γνωρίζει καλά τί έχει και τί τον βαραίνει». Πριν την εξομολόγηση κάτι θα σε κερνούσε, θα χαμογέλαγε, θα ρωτούσε για την εργασία σου και μετά θα φόραγε το πετραχήλι του.

Άκουγε με προσοχή τις εξομολογήσεις και στο τέλος απαντούσε. Μερικές φορές έκανε πως κοιμόταν ή έκλεινε τα μάτια του από την κόπωση ή ήθελε να συγκεντρωθεί, να εντείνει την προσοχή του, να δώσει άνεση στον εξομολογούμενο, να μη τον κοιτά στα μάτια.

Τα πάντα χρησιμοποιούσε για να βοηθήσει τον πονεμένο, μη λογαριάζοντας χρόνο και κόπους. Η μεγαλύτερη χαρά και αμοιβή των κόπων του ήταν, όταν έβλεπε ανθρώπους που ειλικρινά μετανοούσαν. Μερικές φορές, αν κάτι του έκρυβες, με διάφορους τρόπους προσπαθούσε να σε φέρει σε τέτοια κατάσταση μετανοίας να το φανερώσεις. Δίχως να σε προσβάλει ή να σε θίξει στο παραμικρό. Είχε μια αρχαία αρχοντιά, αυτήν που έχουν κόσμημα όλοι οι πνευματικοί άνθρωποι. Η μεγαλύτερη λύπη του ήταν να βλέπει ψυχές να βγαίνουν από το εξομολογητήριο με μια ακόμη αμαρτία. Μια μη καθαρή εξομολόγηση ηθελημένη.

Στο τέλος σ' ευχαριστούσε θερμά, γιατί τον εμπιστεύτηκες. Αν πήγαινες για πρώτη φορά, θα φύλαγε τ' όνομά σου, και θα προσευχόταν καθημερινώς για σένα. Δεν σ' άφηνε ν' απελπιστείς. Ήξερε να παρηγορεί τις ψυχές. «Εγώ γι' αυτό είμαι εδώ, έλεγε, αυτή είναι η δουλειά μου». Σου μιλούσε για το άπειρο έλεος του Πανάγαθου Θεού, τις πρεσβείες των Αγίων και της Θεοτόκου.

Η διάκρισή του και η ταπεινοφροσύνη του σκεπάζονταν και με το χάρισμα να προορά και να διορά τις ψυχές και τα μέλλοντα. Αποτέλεσμα της μεγάλης αγάπης του στον Θεό και του φωτισμού που είχε λάβει από αυτόν. Ήξερε τα μυστικά βάθη της ανθρώπινης ψυχής. Έβλεπε τον άνθρωπο ολόκληρο. Εκείνο που ζητούσε περισσότερο από τους εξομολογούμενούς του ήταν η συναίσθηση της αμαρτωλότητός τους και η ταπείνωση. Πλήρης αγάπης για την πάσχουσα ανθρώπινη φύση έσωζε πραγματικά λαβωμένες ψυχές, που του φανέρω-ναν τα έλκη και τις αλγηδόνες τους. Το θαυματουργό πετραχήλι, η μετάνοια, η διάπυρη

ευχή του θεοφόρου πατρός για την κατάπεμψη του θείου ελέους και την άφεση, έδινε νόημα στη ζωή των ανθρώπων και άνοιγε παραδείσιες οδούς. Ήξερε να εκφράζεται όχι τόσο με όρους όσο με λόγια απλά. Η φωτισμένη καθαρή σκέψη του ήξερε να συγκροτεί, να χαροποιεί, να σώζει. Σ' όλους όσοι τον πλησίαζαν έμεινε σαν ένα σύμβολο σοφού πνευματικού.

Οι ακολουθίες στην Ανάληψη ήταν καθημερινές, κατά το αγιορείτικο τυπικό. Γύρω στις δύο μετά τα μεσάνυχτα, την ώρα που σηκώνονταν και οι αδελφοί στη μονή, θα πήγαινε στον ναό να μείνει μόνος μέχρι τις πέντε, που άρχιζε καθημερινά η ακολουθία. Τις ώρες αυτές μνημόνευε μερικά από τα ονόματα ζώντων και κεκοιμημένων, γιατί δεν τα προλάβαινε όλα την ώρα της προσκομιδής. Στα δίπτυχά του είχε περισσότερα από δύομισι χιλιάδες ονόματα. Οι καθημερινές ακολουθίες ήταν απλές, ήσυχες και κατανυκτικές. Οι ιεροψάλτες ήσαν άμισθοι και ευλαβέστατοι άνθρωποι.

Οι ιερουργίες του Γέροντα ξεχώριζαν. Μετέδιδε τη χάρη στις ψυχές, με το φωτεινό του πρόσωπο, την ειρήνη, την απλότητά του. Στη λειτουργία ποτέ δεν καθόταν. Ως λειτουργός, ήταν τελείως αφοσιωμένος στο έργο του. Φαινόταν εξαϋλωμένος. Κατά την ώρα της λειτουργίας πολλά παιδιά τον έβλεπαν πάνω από το έδαφος. «Ο παππούλης πετάει» φώναζαν. Τον έβλεπαν μια πιθαμή πάνω από τη γη.

Μετά τη λειτουργία δεν έβλεπε τον κόσμο αμέσως. Ήθελε να καθίσει δύο λεπτά στην πολυθρόνα του να ησυχάσει, να κλείσει τα μάτια του. Έλεγε: «Μετά τη λειτουργία έχω και ταραχή, πως τα αμαρτωλά μου χέρια επιάσανε τον Χριστόν και θέλω λίγο να σταθώ να γαληνέψω».

Οι σχέσεις του Γέροντα με τα παιδιά, με τα οποία έμοιαζε και η προς αυτά αγάπη του, είναι από τις ωραιότερες σελίδες της μακαρίας βιωτής του. Οι περι-γραφές από τότε παιδιά αυτής της αγαπητικής σχέσεως, είναι άφατα χαριτωμένες και δείχνουν, για μια ακόμη φορά, το μεγαλείο του. Μιλούσε με μεγάλη άνεση και σοβαρότητα σε μικρά παιδιά για μεγάλα θέματα. Τους είχε εμπιστοσύνη, τους μιλούσε όπως στους μεγάλους, λέγοντας πως καταλαβαίνουν περισσό-τερα απ' όσα νομίζουμε, συχνά στον πληθυντικό. Με την αγωγή που τους έδινε, τους άνοιγε τις καρδιές για να δεχτούν τον Χριστό και να τον φυλάξουν για πάντα. Με εξαιρετική συμπάθεια καθότανε ν' ασχοληθεί με τα σχολικά τους μαθήματα, την πρόοδο της μορφώσεως, την υγεία, τη διατροφή, το μέλλον τους, που συχνά προέβλεπε, και προσπαθούσε να τα προσανατολίσει προς την κλήση τους. Ο ίδιος είχε πολλά να διδαχτεί με το σκύψιμό του πάνω στην ανεπιτήδευτη παιδική αναστροφή.

Οι ελεημοσύνες του αγαθού πατρός έμειναν παροιμιώδεις. Θυμίζουν τους βίους των μεγάλων ελεημόνων αγίων. Όλος σχεδόν ο συνοικισμός του Βύρωνα είναι

ελεημένος από τα χέρια του, ιδιαίτερα στις δύσκολες ημέρες της Κατοχής. Δεν πρόσεχε ποιός ζητούσε, αν έχει ανάγκη ή όχι, έδινε απλόχερα παντού. Προσπαθούσε να μην αφήσει να διανυκτερεύσουν στο κελλί του χρήματα, που η αγάπη και ο σεβασμός των τέκνων του τού πρόσφερε πλούσια. Όταν του τέλειωναν τα χρήματα δανειζόταν για να ελεεί. Όταν δεν είχε έλεγε: «Έτσι είναι, πότε χειμώνας και πότε καλοκαίρι». Συχνά έμπαινε στο λεωφορείο και δεν είχε το αντίτιμο του εισιτηρί-ου. Τα ράσα, τα άμφια, τις φανέλες, τα υποδήματά του μοίραζε, όταν δεν είχε χρήματα να δώσει, για να μη λυπήσει κανέναν. Τόση ήταν η ευσπλαχνία του προς τους αδελφούς του. Τα έδινε με τόση χαρά ως να τα λάβαινε ο ίδιος. Ο ίδιος υπερβολικά λιτοδίαιτος, αυστηρός νηστευτής, υποδειγματικά ολιγαρκής και αυτάρκης. «Πτωχός εκ πτωχών γονέων», όπως του άρεσε να λέει για τον εαυτό του. Όταν εκοιμήθη, βρέθηκαν μόνον επτά δραχμές στο συρτάρι του!

Σελίδες σελίδων θα χρειάζονταν, για να γραφούν οι διηγήσεις των ανθρώπων που τον γνώρισαν και αναφέρονται στο προορατικό του χάρισμα. Χωρίς να γνωρίζει το πρόσωπο, μιλούσε για την ιστορία του και τ' όνομά του. Έβλεπε τις σκέψεις, τις καρδιές, τα παρελθόντα, τα μέλλοντα, δίχως ψυχολογικές εμβασύνσεις αλλά βιώνοντας την προπρωτική ζωή της καθαρότητας και αλήθειας. Αυτό που άξια θαυμάζει κανείς είναι ο απλός τρόπος που μιλούσε γι' αυτά. Δεν μιλούσε για κοσμοϊστορικά γεγο-νότα, πολέμους και λοιπά. Μιλούσε για τα προβλήματα της αγωνιζόμενης ψυχής που είχε μπροστά του, για να δώσει κουράγιο και άνεση και να διώξει την απελπισία. Τα έλεγε μ' ένα τρόπο μυστικό, αλληγορικό, σαν να ήταν φυσικό να γνωρίζει τ' άγνωστα.

Ποτέ δεν μίλησε για το χάρισμά του. Ήταν γι' αυτόν σαν κάτι που δεν ήξερε αν το έχει, αν είναι καλά-καλά δικό του. Και πράγματι τις ώρες εκείνες μιλούσε με το στόμα του ο Θεός. Η παράδοση του ίδιου στον Θεό τον έκανε να είναι στήριγμα για τους άλλους. Έβλεπε πέρα από τις κάθε λογής πιθανότητες. Την πρώτη σκέψη που του έδινε ο Θεός την έδινε στον εξομολογούμενο κι έτσι ποτέ δεν λάθευε. Το χάρισμά του ήταν μια δωρεά βοήθειας στον κόσμο.

Δεν είναι λιγότερες οι θεραπείες των σωματικών πόνων και ασθενειών που έκανε ο Γέροντας. Ποτέ δεν πίστεψε και δεν άφησε τους άλλους να καταλάβουν ότι κάνει θαύματα. Αυτό που ήξερε και ακούραστα κήρυττε ήταν πως ο Θεός είναι κοντά μας και ακούει την προσευχή των πιστών. Οι ευχές της Εκκλησίας, με τις ιερές ακολουθίες και τα θεία μυστήρια, ιδιαίτερα της εξομολογήσεως, της θ. Μεταλήψεως και του ευχελαίου, οι άγιοι με τις πρεσβείες τους, τις εικόνες και τα λείψανά τους, ιδιαίτερα η Θεοτόκος, ο τίμιος σταυρός, έχουν δύναμη ιαματική. Και τελικά και πρώτα, αυτός που θεραπεύει, λυτρώνει και σώζει, είναι ο Χριστός όταν δει θερμή πίστη στον άνθρωπο. «Κύριος ο Θεός σου ο ιώμενός σε». Τα όπλα του στις μάχιμες αυτές ώρες ήταν το πετραχήλι, ο σταυρός και το ευχολόγιο. Στα

χέρια του έπαιρναν μια μεγαλειώδη δύναμη. Οι πιστοί και οι άπιστοι πλησιάζοντάς τον αναφωνούσαν «Ιδόντες εωράκαμεν, ότι ην ο Κύριος μετά σου». Με όλη τη φωτιά της πίστεώς του προσευχόταν ο Γέροντας στον Κύριο, που είπε στους Αποστόλους του και στους διαδόχους του· «Ασθενούντας θεραπεύετε... δαιμόνια εκβάλλετε...».

Βλέποντας ο Πανάγαθος Θεός, την ψυχή του ταπεινού ιερομονάχου Ιερωνύμου, που ολοκληρωτικά, από παιδί, του είχε δοθεί, δίχως να κρατήσει τίποτε για τον εαυτό του, με την άσκηση, την υπακοή, τη διακονία των αδελφών, πώς να μην του δώσει τη Χάρη του να θαυματοουργεί;

Τα θαύματα, που ανέφεραν πρόσωπα ευλαβή, πιστά πνευματικά του τέκνα, είναι αυτά που είδαν και έζησαν κοντά του. Πόσα μένουν άγνωστα ακόμη είτε γιατί πολλοί που τα γνώρισαν έχουν αναπαυθεί, είτε μένουν άγνωστοι, είτε γιατί δεν τα γνώριζαν ούτε οι ίδιοι οι θεραπευμένοι και σωσμένοι, γιατί τελούνταν συχνά « εν τω κρυπτώ » και « εν συμβόλοις ». Αξιοσημείωτο είναι ότι μερικά από αυτά τ' αναφέρουν μάρτυρες που δεν ζουν τόσο κοντά στην Εκκλησία. Οι εκφράσεις τους φανερώνουν μια κρυφή εκτίμηση στους γνήσιους υπηρέτες του Θεού. Η υπερβολική χρηστοθήθεια του Γέροντα τον έκανε σ' όλους σεβαστό.

Οι μετά την κοίμησή του παρόμοιες μαρτυρί-ες θαυμαστών επεμβάσεών του, δεν είναι λίγες. Και είναι φυσικό, αφού τώρα είναι κοντύτερα σ' Αυτόν που τόσο αγάπησε κι έχει πλουσιότερη τη χάρη. Τώρα δεν κουράζεται το γεροντικό του σώμα να τρέχει στους ασθενείς του. Τώρα ευλογεί τα τέκνα του και από τον ουρανό, για να δοξάζεται περισσότερο τ' όνομα του θαυματοδότη και μεγαλόδωρου Θεού.

Ο Θεός τον είχε σκεπάσει για τη μεγάλη του αγάπη, από εδώ στη γη, με τη Χάρη Του και δεν μπορούσε να κρυφτεί, όπως ο ήλιος στον ανέφελο ουρανό. Συχνά η ευωδία της αρετής γίνεται αισθητή και από τις σωματι-κές αισθήσεις.

Το 1938, στην κηδεία του αρχιεπισκόπου Χρυσοστό-μου είχαν καλέσει και τον Γέροντα. Τον έβαλαν στη σειρά με την τάξη των εγγάμων δίχως να μιλήσει. Πλάι του ήταν ένας σεβάσμιος κληρικός και του είπε: «Τί έχετε εσείς οι αγιορείτες και ευωδιάζετε;» Και ο Γέροντας είπε: «Πάψε ευλογημένε, τί έχουμε...». Εκείνος επέμενε· «Όχι, το αισθάνομαι, έρχεται η ευωδία από εσάς, κάτι έχετε επάνω σας...».

Κάποιο άλλο πνευματικό του παιδί έλεγε: «Όσο απομακρυνόμουν από κοντά του τόσο λιγότευε η ευωδία- κάτι ανάμεσα γαρύφαλλο και τριαντάφυλλο. Παρόμοια ευωδία αισθάνθηκα στον Άγιο Νεκτάριο».

Σε μια εποχή καθαρά αντιμοναχική, ο Γέροντας κατόρθωσε να εμπνεύσει την αγάπη στον μοναχισμό και να φορέσει το μοναχικό σχήμα σε περισσότερες από

τριακόσιες ψυχές, δίχως να διακρίνει ηλικία και κοινωνική κατάσταση. Δεν είναι λίγες οι οικογένειες, που ολόκληρες αφιερώθηκαν στον Θεό, με πρώτη τη δική του. Μοναχούς έστελνε στο Άγιον Όρος και αλλού. Τις μοναχές σε διάφορες μονές. Μερικές, λόγω της πολύ περασμένης ηλικίας τους, τις έκειρε και τις άφηνε στα σπίτια τους. Άλλες, τις έστελνε με τα λαϊκά στις μονές κι άλλες αγαπούσε να τους φορά ο ίδιος το σχήμα, στην Ανάληψη, στα εξωκκλήσια. Διάβα-ζε την κλήση, που ήταν χαραγμένη στις καρδιές των τέκνων του και τους προετοίμαζε το δρόμο τους. Με τις δεήσεις του βοηθούσε ν' αυξηθεί το αγγελοειδές τάγμα των μοναχών. Βλέποντας ν' αυξάνει ο αριθμός αυτός δεν του έμενε παρά να ευχαριστεί τον Κύριο και την Θεοτόκο.

4. Το μακάριο τέλος του 6 Ιανουαρίου 1957

Τον θάνατό του ο μακάριος Γέροντας προείδε και προμήνυσε σε πολλούς με διάφορους τρόπους. Τις ετοιμασίες για το ταξίδι του ουρανού είχε κάνει από τα νεανικά του χρόνια. Όλη του η ζωή ήταν μια ετοιμασία για το καλωσόρισμα του θανάτου, που τον ανέμενε με λαχτάρα.

Ήταν 86 ετών και η σφοδρότητα της ασθένειάς του τον ταλαιπωρούσε αρκετές ημέρες, αλλά δεν του διέκοπτε την προσευχή και συχνά έκανε το σημείο του σταυρού. Δίχως κανένα παράπονο, με υπομονή, με τον καλό λόγο και ηρεμία καρτερούσε το τέλος.

Λίγες ημέρες πριν την κοίμησή του, μεταφέρθηκε σε κλινική του Πειραιά. Τέσσερεις ημέρες πριν, κατόπιν θείου οράματος, επισκέφθηκε τη μονή του Αγίου Νεκταρίου στην Αίγινα, παρά την κακοκαιρία, για να προσκυνήσει την ιεράν κάρα του Αγίου. Η ωραιοποιημένη ψυχή του από τους πολυχρονίους αγώνες άφησε το πολύαθλο σώμα στις 11:40 το πρωί, ημέρα Κυριακή μετά τη λειτουργία και τον αγιασμό των Θεοφανείων, 6 Ιανουαρίου 1957. Ανέβαινε η ψυχή του σε ανοιχτούς ουρανούς. Την παραμονή είχε τελεστεί το ιερό ευχέλαιο και είχε μεταλάβει των αχράντων μυστηρίων. Πρόλαβε να πει και Μεγάλο αγιασμό. Αμέσως μετά την τελευτή του ο πολιτικός και θρησκευτικός τύπος έγραψε πολλά περί της μακαρίας βιοτής του. Οι ένθερμες νεκρολογίες πολλών, ήσαν ύμνοι και ευχαριστίες στον Θεό, που τους χάρισε τέτοιο πατέρα.

Λίγες ημέρες μετά την ταφή του Γέροντα, κάθονταν μερικοί κοντά στον τάφο του, που βρίσκεται πίσω από το ιερό του ναού της Αναλήψεως και ένιωσαν να έρχεται ένα λεπτό άρωμα από αυτόν.

Στις 8 Μαΐου του 1965 έγινε η ανακομιδή των λειψάνων του. Ο Γέρων Γελάσιος Σιμωνοπετρίτης στάλθηκε από την Μονή για την παραλαβή των οστών του, είπε: «Αν ο οικονόμος δεν τα έκρυβε στο καμπαναριό του ναού θα επέστρεφα το κιβώτιο κενό». Με ιερή λαχτάρα όλος ο κόσμος έπεσε στον τάφο του να πάρει ως ευλογία

και φυλακτό, χώμα και ξύλο από το φέρετρό του. Πολλοί είχαν την ευκαιρία πάλι να αισθανθούν έντονα τα σημεία της χάριτος του Θεού. Με θαυμασμό αναφέρουν την ευωδία κατά την ώρα της ανακομιδής.

Αυτό που άφησε πίσω του ως εικόνα και αίσθηση του προσώπου του περιγράφεται θαυμάσια από τον λόγιο βιογράφο του αγιορείτη Γέροντα Μωϋσή:

«Ο Γέροντας ήταν πολύ απλός. Κοντός στο ανάστημα. Παρά τ' ότι ήταν λίγο ευτραφής φαινόταν εξαϋλωμένος και το βλέμμα σου τον διαπερνούσε. Το πρόσωπό του ήταν συνήθως φωτεινό και αυστηρό, σοβαρό και με καλωσύνη. Ποτέ δεν αποχωριζόταν τον καλογερικό του σκούφο. Οι αχνές ρυτίδες του προσώπου του είχαν μια φυσικότητα. Τα μάτια του βαθουλωτά, κοιτούσαν συνήθως χαμηλά και είχαν σπάνια φωτεινότητα. Δυσκολευόσουν αρκετά να τον δεις κατάματα. Συχνά φορούσε απλά ματογυάλια. Το βλέμμα του είχε επιείκεια, ζεστασιά και σε πρόσεχε με μια ακριβή αγάπη. Το χαμόγελό του είχε μια ιδιαίτερη ωραιότητα. Τα γένια του άσπρα, και στην μέση χωρίζανε λίγο. Συνήθως ήταν ωχρός. Ένας απλός ιερομόναχος, με καθαρά ρούχα και υποδήματα. Με έντονα τα ιδιαίτερα πατρικά χαρίσματα, αγαθότητα, ηρεμία, διάκριση και συμπάθεια. Ο χαρακτήρας του προσώπου του γενικά, υπογραμμισμένος από την λευκότητα των διάχυτων μαλλιών του, η απλότητα των ενδυμάτων και των λόγων του, η χάρη των νοημάτων του από θερμές φράσεις γίνονταν βιβλίο βοήθειας στους αναγκεμένους. «Στολισμός γάρ ανδρός και βήμα ποδός και γέλως οδόντων αναγγελεί τα περί αυτού». Βλέποντάς τον να ζει μέσα σε μια συνεχόμενη και αδιατάρακτη πραότητα και γαλήνη, αυτόν τον άνθρωπο του Θεού, τον απλό γέροντα, αναφωνούσες στα μύχια σου· «Καλόν το πορεύεσθαι οπίσω Κυρίου...»

Ο πατήρ Ιερώνυμος έζησε ως επίγειος άγγελος, ουράνιος άνθρωπος.